

TEMA // GJØDSEL OG ENERGI

– Får tjukkere konsistens

– Jeg føler at gjødsla har fått tjukkere konsistens og blitt lettere å håndtere. Pulveret bidrar til å binde flisa bedre. Men håndteringa krever god omrøring, sier Andreas Dobloug.

TORE MÆLUMSÆTER

Han driver en konsesjonsbesetning med ren smågrisproduksjon på gården Gilemoen i Vang utenfor Hamar. I et års tid har han brukt pulveret Active NS for å lette gjødselhåndteringa. Dette er et naturprodukt som består av forskjellige leirmineraler som er bearbeidet. I sin egen markedsføring av produktet skriver produsenten at pulveret har den egenskapen at det opptar gjødsel og vann i strukturen, og bare langsomt frigjør den igjen. Negative ioner byttes om til positive, noe som skal binde ammoniakken i gjødsla og redusere dampen av ammoniakk.

FÅR EFFEKT

– Noen kaller dette lurium, men jeg synes jeg ser en klar effekt av å bruke det, smiler Dobloug. Og billig er det ikke.

PULVER: Slik ser en 10 kilos sekk med pulveret ut.

FORNØYD: – Jeg er fornøyd med gjødselkonsistensen etter å ha prøvd dette pulveret i et års tid, sier Andreas Dobloug.

Han tilsetter pulveret i gjødselkummen kvelden før han skal starte utkjøring og spredning. En sekk inneholder 10 kilo, og han tilsetter en slik sekk per 500 kubikkmeter gjødsel.

– Vi prøver å fordele det rundt i kummen nær propellen som rører i et par timer. Dette gjentas før utkjøringen, så gjødsla røres i om lag fire timer til sammen. Men krana må flyttes slik at flisa dyttes rundt. Jeg bruker stort sett bare kutterflis til strø i grisehuset. Vi brukte sagflis før, men jeg synes ikke

den har like god effekt i bingene. Det blir riktignok noe mer støv, men vi går med maske i grisehuset uansett, så det er ikke noe problem, sier Andreas.

VARIERT DRIFT

På gården er det som sagt produksjon av smågriser for salg. Men det er også mye annen virksomhet på eiendommen. Både faren til Andreas og han sjøl er aktivt engasjert i entreprenørvirksomhet knyttet til anleggs- og jordbruksdrift.

UT: Det er brede hjul på den tolv kubikkmeter store gjødselvogna de bruker på garden.

– Jeg husker at far syntes det var veldig greit at jeg ikke spilte håndball, fotball eller i korps da jeg var i den alderen. Jeg ville heller være med i drifta. Jeg liker å jobbe variert ute og inne, sier Andreas.

Men han understreker at fin og homogen gjødsel også krever solid omrøring. Det er en gjødselkum på 3000 kubikkmeter på garden, og de bruker lastebilmontert pumpe til omrøring. Den har to-tre ganger større kapasitet enn ei vanlig traktormontert pumpe, så

KAPASITET: Med denne lastebilmonterte pumpe får de skikkelig fart på røringa i gjødseltanken. De tar også oppdrag for andre med denne doningen.

den gjør selvfølgelig vei i vellinga. Ut på jordet bruker de en 12 kubikkmeter stor gjødselvogn med ekstra brede bakhjul.

Hva er Active NS?

Active NS er et 100 prosent naturprodukt, som består av tre forskjellige leiremineraler, som er bearbeidet.

Den unike sammensetningen gjør at produktet har høy ion-bytteeffekt. Det hevder i hvert fall selskapet som står bak det.

Pulveret skal ha den spesielle egenskapen at det opptar gjødsel og vann i strukturen, og kun langsomt frigir den igjen. Denne prosessen gjør at Active NS virker som en buffer for både gjødsel og vann, og dermed skjer ikke så stor utvasking av gjødsel til grunnvannet. Derfor virker Active NS også som et jordforbedringsmiddel.

Den høye ion-effekten i Active NS begrenser også luft-båren forurensning, hvor spesielt ammoniakkholdig damp kan være til stor sjenanse.

Prinsippet i Active NS pulveret fungerer slik at negative ioner byttes til positive. Dermed bindes ammoniakken i gjødsla, og ammoniakkdampen reduseres kraftig. Ved røring i gjødsla skal den få en mer homogen masse.

Gjødseltilsettingen skal være testet i flere år i flere land, både i gjødseltanker, kjellere, husdyrrom og i felt.

[kilde: Husdyrsystemer/www.fcsi.dk]